

Kritika biskupov

Konferencia biskupov Slovenska kritizuje nové učebné materiály sexuálnej výchovy pre základné školy. Tie pripravila Spoločnosť pre plánované rodičovstvo. Podľa konferencie ohrozujú chápanie ľudskej sexuality u školákov.

Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik uviedol, že

so Spoločnosťou pre plánované rodičovstvo majú zlé skúsenosti. Podľa jeho slov deti sa na hodinách náboženstva dozvedia všetko potrebné. Katechéti sa sexuálnej výučbe venujú v rámci kresťanského pohľadu na svet. Faktom je, že doposiaľ učebnica sexuálnej výchovy neexistovala.

TV Markíza, 19:00, 19.8.2007

Cirkev nepovolila korunovačné slávnosti v Dóme

Kráľovskú históriu Bratislavy už päť rokov pripomínajú korunovačné slávnosti. Jedenásť uhorských kráľov a osem kráľovských manželiek prijalo v minulosti korunu v Dóme svätého Martina. Práve tu sa od roku 2003 odohrával aj novodobé korunovácie. Tento rok však trnavský arcibiskupský úrad korunováciu v dóme nepovolil.

Redaktor: „V Dóme svätého Martina sa už odohrali štyri novodobé korunovácie. Organizátorov preto nesúhlas arcibiskupského úradu s korunováciou Anny Tirolskej prekvapil.“

Miroslav Vetrík, hlavný organizátor Korunovačných slávností: „Na prvých korunovačných slávnostiach sa zúčastnil aj samotný otec arcibiskup Ján Sokol. Vôbec nevyjadroval nejaké námietky.“

Tibor Hajdu, tajomník arcibiskupského úradu v Trnave: „My sme v princípe vždy ustupovali na poslednú chvíľu s tým, že organizátori v podstate nemali ďalšie iné miesto, kde konať tie slávnosti. Takže nakoniec sme vždy ustúpili, ale sme ich upozorňovali v podstate už dva roky dozadu, že už ďalej ďalšie konanie nepovolíme.“

Redaktor: „Arcibiskupský úrad sa odvoláva na cirkevné právo. To hovorí, že v chrámoch sa môže konať iba

to, čo slúži na vykonávanie kultu, nábožnosti a náboženstva.“

Miroslav Vetrík, hlavný organizátor Korunovačných slávností: „Ten obrad predstavuje hodnoty, aké by mal mať kresťanský vládca. Číže to znamená mal by zabezpečovať spravodlivosť v krajine, pomáhať chudobným, sirotám, vdovám a tak ďalej. Číže to sú hodnoty, ktoré nijako sa neprotirečia nábožnosti.“

Tibor Hajdu, tajomník arcibiskupského úradu v Trnave: „Proti tomuto by sme neboli, ale je to v princípe divadlo a Dóm svätého Martina je živý bohoslužobný priestor. Zobrazovanie nejakého divadelného predstavenia v takomto živom bohoslužobnom priestore nie je vhodné.“

Redaktor: „K tomuto argumentu sa tento rok pridal aj ďalší. V dóme sa začínajú práce súvisiace s výmenou orgána. Anna Tirolská, manželka Mateja II. Habsburského, sa tak kráľovnou stane na bratislavskom Hlavnom námestí. Na tohtoročných kráľovských korunovačných slávnostiach prisľúbil účasť aj následník cisárskeho trónu Otto von Habsburg. Ten sa v roku 1916 v Budapešti zúčastnil na korunovácií svojho otca Karola za uhorského kráľa.“

Martin Linhart

TA3, 18:45, 19.8.2007

Turka Agcu presúvajú z väzenia v Istanbule do Ankary

Turka Mehmeta Aliho Agcu, ktorý v roku 1981 postrelil pápeža Jána Pavla II., na jeho žiadosť presúvajú z väzenia v Istanbule do Ankary. Agca bol väzený v Taliansku i Turecku. Začiatkom t.r. ho z tureckého väzenia prepustili kvôli tomu, že nižší súd nesprávne vypočítal jeho čas strávený vo väzení. Späť sa vrátil 20. januára, osem dní po prepustení. Rádio Slovensko, 17.8.2007

Biskupi odmietajú šírenie učebných pomôcok o sexe

Konferencia biskupov odmieta šírenie materiálov o sexuálnej výchove z dielne spoločnosti pre plánované rodičovstvo. Sexuológ Štefan Horváth naopak tvrdí, že so sexuálnou výchovou by sa malo začať už v predškolskom veku. Ministerstvo školstva sa zatiaľ napriek začínajúcej verejnej diskusii o tejto téme učebným materiálom nezaoberalo.

Redaktorka: „Konferencia biskupov Slovenska má názor, že o sexualite a súvisiacej problematike by mali s deťmi a mladými ľuďmi hovoriť najmä rodičia a to podstatné sa dozvedia i na hodinách náboženstva.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Aby mladý človek dostal nielen akési technické informácie o sexualite, ale aby dokázal túto sexualitu uviesť aj v rámci morálnych zákonov.“

Redaktorka: „Podľa lekára Štefana Horvátha je sexuálna výchova dôležitá už od skorého veku. Poznatky o nej súvisia aj s psychikou dieťaťa či mladého človeka.“

Štefan Horváth, sexuológ: „My vo svojej praxi pozorujeme stále viac veľkú oblasť zanedbania výchovy v tejto dimenzii starostlivosti aj o sexuálne zdravie. Pokiaľ neurobíme zásadné kroky, tak sa môže stať, že skutočne budeme pozeráť sa na škody, ktoré sme mohli odstrániť.“

Redaktorka: „Učebné materiály pre 2. stupeň základných škôl pripravila Spoločnosť pre plánované rodičovstvo s tým, že by chcela, aby ho schválilo aj ministerstvo školstva.“

Viera Trpišová, hovorkyňa ministerstva školstva: „K materiálu však musí posúdiť a vypracovať stanovisko Štátny pedagogický ústav. Na základe stanoviska sa vlastne ministerstvo potom vyjadrí.“

Redaktorka: „Na školách sa sexuálna výchova ako samostatný predmet nevyučuje. Neexistuje ani učebnica. Keď pripravovaný materiál ministerstvo neodobrí, učitelia ho budú môcť využívať ako doplnok výuky.“

Beáta Skyvová

TA3, 18:45, 19.8.2007

Cirkev kritizuje sexuálnu výchovu

Z prostredia slovenských biskupov sa ozýva kritika sexuálnej výchovy, ktorú by sa mali učiť žiaci 2. stupňa základných škôl. Nepáčia sa im totiž učebné materiály, ktoré vypracovala Spoločnosť pre plánované rodičovstvo. Podľa Konferencie biskupov sa žiaci všetko potrebné o sexualite naučia na hodinách náboženstva. (sita)

Plus jeden deň, 20.8.2007

Učebnica sexuálnej výchovy

Učebnica sexuálnej výchovy vyvolala spor medzi cirkvou a Spoločnosťou pre plánované rodičovstvo, ktorá ju vydala. Spoločnosť chce požiadať ministerstvo školstva, aby odobrilo zavedenie novej metodiky do škôl. Proti je Konferencia biskupov Slovenska (KBS). Učebné texty o sexuálnej výchove doposiaľ nejestvovali. „Vypracovali sme ich podľa záväzných osnov a uznávaných štandardov,“ uviedla výkonná riaditeľka spoločnosti Olga Pietruchová. Podľa nej je zo strany učiteľov o ne už dnes veľký záujem. Podľa hovorca KBS Jozefa Kováčika ohrozuje chápanie ľudskej sexualitu u školopovinných detí. Cirkev sa domnieva, že žiaci sa všetko potrebné dozvedia na hodinách náboženstva. (zp), PRAVDA, 21.8.2007

O novom spôsobe finančnej podpory cirkvám sa na Slovensku očakáva diskusia

V Českej republike sa začína diskutovať o spôsobe financovania cirkvi. Minister Cyril Svoboda, z KDÚ-ČSL, prišiel s myšlienkou, aby ich financovali veriaci 1% zo svojich príjmov. Podobnú diskusiu očakávajú aj cirkvi na Slovensku, kde sú financované zo štátneho rozpočtu. Katolíci už teraz študujú rôzne modely, ktoré fungujú v zahraničí. Evanjelici tvrdia, že predtým, ako sa začne hovoriť o novom spôsobe finančnej podpory cirkvám, treba urobiť poriadok v tom, koho by sa povinnosť platiť cirkvám dotýkala. Téma sa venuje Jaroslav Barborák.

Tému financovania cirkvi v Česku otvoril kresťanský demokrat a člen Topolánkovej vlády Cyril Svoboda, z KDÚ-ČSL. Navrhuje, aby si cirkev platili veriaci.

Cyril Svoboda, český poslanec: „Aby veriaci dobrovoľne, ale pravidelne prispievali čiastkou, ktorú ja odporúčam 1% z príjmu.“

Ak teda niekto zarába 10 000 korún, na cirkev by mesačne odvádzal 100 korún. U nás dnes cirkvi financuje štát. Napríklad tento rok prispeje na 18 registrovaných cirkvi čiastkou 900 miliónov. Peniaze idú na platy duchovných a prevádzku cirkevných ústredí. Cirkvi sa však novému modelu financovania nebránia. Diskusiu o ňom dokonca očakávajú v horizonte 4 až 5 rokov. Generálny dozorca Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania

Pavel Delinga tvrdí, že predtým si musia urobiť jasno, kto by mal platiť.

Pavel Delinga, generálny dozorca Evanjelickej cirkvi: „Aj cirkvi majú problém s tým, že kto je veriaci a kto nie je veriaci, lebo je rozdiel medzi členmi, ktorí sú podľa štatistiky cirkevníkmi, teda štatistiky, ktorú robí Štatistický úrad a podľa členstva zapísaného v jednotlivých cirkevných zboroch.“

Katolíci tvrdia, že už dnes študujú rôzne modely financovania, ktoré existujú v zahraničí.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „V Taliansku existuje tzv. 2 promile, ktoré veriaci môžu asignovať priamo cirkvi, ale z daní, ktoré už odvádzajú štátu. Potom úplne iný model je v Nemecku, kde veriaci musia odvádzat' ešte navyše dane, ktoré idú priamo cirkvi. Ekonomicko-právna rada sa týmito modelmi zaoberá. Čiže ešte je predčasné hovoriť, či sa budeme k niečomu prikláňať.“

Michaela Moravčíková z Ústavu pre štát a cirkvi myšlienku priameho financovania cirkvi veriacimi víta. Upozorňuje však na skutočnosť, že cirkvi sú aj správcami veľkej časti kultúrneho dedičstva.

Michaela Moravčíková, Ústav pre štát a cirkvi: „Bolo by ho treba preskúmať, či budú cirkvi ako právne subjekty, ktoré sú správcami takmer štvrtiny kultúrnych pamiatok, schopné starať sa o ne, rekonštruovať ich, prípadne ich zachovávať.“

Postoj rezortu kultúry, ktorý má cirkvi vo svojej agende, predstavila Soňa Uličná, tlačový referát Ministerstva kultúry: „MK SR sa domnieva, že financovanie cirkvi je príliš vážna otázka na to, aby sme unáhle reagovali na návrh vyslovený v zahraničí, ktorý tam napokon nemá ani širšiu podporu. Súčasná vláda preto neotvorí otázku financovania cirkvi bez toho, aby o takúto zásadnú zmenu a diskusiu o nej neprejavili najskôr záujem samotné cirkvi.“

Cirkvi však paradoxne čakajú na iniciatívu ministerstva.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Zatiaľ zo strany štátu táto otázka nebola otvorená.“

Cirkvi ale upozorňujú, že veriaci ich čiastočne financujú už dnes, formou milodarov.

Rádio Slovensko, 12:00, 17.8.2007

Sólyom oslavoval u nás

DIAKOVCE - Veniec k soche svätého Štefana v Diakovciach pri príležitosti maďarského štátneho sviatku, Dňa svätého Štefana, včera položil maďarský prezident László Sólyom. Ako uviedol, sv. Štefan ako zakladateľ kresťanského štátu hlásal toleranciu. Sólyom je presvedčený, že tento štátny sviatok by mali spoločne oslavovať všetci Maďari bez ohľadu na to, v ktorej krajine žijú. Diakovce navštívil na pozvanie SMK. Jej predseda Pál Csáky označil Diakovce za miesto, kde sa tvorili dejiny. Z obce pochádza najstarší súvislý text napísaný v maďarčine z 12. storočia.

tasr, HN, 20.8.2007

Bezdomovkyňa objavila v odpadkových košoch kríž obrovskej hodnoty

Ned'aleko Salzburgu objavila bezdomovkyňa v odpadkových košoch kríž obrovskej hodnoty. Odborníci z viedenského múzea potvrdili, že kríž vyrobili vo francúzskom Limoge v roku 1200. Jeho hodnota sa odhaduje na 400 tisíc eur. V roku 1941 ho ukradli nacisti z poľskej zbierky. Aký bude jeho ďalší osud nateraz nie je známe, zdá sa, že komisia ukradnutých umeleckých diel so sídlom v Londýne bude chcieť kríž vrátiť legítimným dedičom poľskej rodiny. **Rádio Lumen, 17.8.2007**

Katedrála v Nitre zhltné 50 miliónov

NITRA V katedrálnom chráme, Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade, prebieha najrozsiahlejší reštaurátorský projekt na Slovensku. Odborný tím pod vedením Vladimíra Plekanca tu realizuje komplexnú obnovu celej dvojkostolovej katedrály. Jej ukončenie je naplánované na rok 2013, keď bude 1 150. výročie príchodu svätého Cyrila a Metoda na Slovensko. „Ak to chceme stihnúť, musíme sa ponáhľať,“ hovorí Vladimír Plekanec. Minuloročný výskum zistil, že vzácne pamiatky, ktoré sa nachádzajú v chráme, sú v havarijnom stave. „Svojím významom pritom Bazilika sv. Emeráma výrazne prekračuje rámec Slovenska. Skladá sa z dvoch kostolov a oba sú zjednotené v barokovom štýle, čo sa v odborných kruhoch vysoko hodnotí. Výzdoba a mobiliár kostola sú väčšinou pôvodné, zachovali sa tu umelecké diela významných umelcov, ako sú Anton Galliarci či Franz Anton Pilgram, ktorí sú ozajstnými európskymi veľikánmi,“ vysvetľuje Plekanec.

Kostol na Nitrianskom hrade bol viac ráz vážne poškodený. Ničili ho vojská Matúša Čáka Trenčianskeho i Turci, ktorí v ňom mali zriadené tajne pre kone a z náboženských dôvodov poškodili viaceré umelecké diela. Naposledy bol zničený počas 2. svetovej vojny, keď bola zasiahnutá veža a porušená klenba. „Väčšina rekonštrukcií bola robená neodborne. V mnohých prípadoch bola poplatná dobe, v ktorej sa robila. Okrem toho sa sem z rôznych priesakov dostávali vodorozpuštné

solí, ktoré sa pri kryštalizácii menia na drobné ihličky a ničia obrazy, omietky aj sochy,“ hovorí Plekanec. Podľa jeho slov ide o veľmi náročnú rekonštrukciu nielen jej obrovským rozsahom, ale aj širokou škálou prác, ktoré tu bude potrebné vykonať. Je tu aj mimoriadne bohatá a na reštaurovanie náročná výzdoba. V prvej etape sa práce zamerali na presbytérium s dominantným oltárom Krista Spasiteľa. Sú tu napríklad kamenné sochy povrchovo upravované barokovou technológiou, ktorá imituje vzhľad karelského mramoru. „Pri reštaurovaní sa jedna takáto socha musí leštiť aj 3 až 4 týždne. Rovnako náročné je aj reštaurovanie vzácného umelého mramoru, ktorým sú pokryté steny chrámu. V minulosti, keď nepoznali šmirgl'ový papier, ich leštili desiatky ľudí azda aj celé roky,“ vysvetľuje Plekanec. Momentálne pracuje na reštaurovaní chrámu na Nitrianskom hrade 15 až 19 odborníkov. Celkové náklady na opravu si momentálne netrúfne vyčíslit nikto. „Môže to byť od 30 do 50 miliónov, ale aj oveľa viac. Pri takomto obrovskom rozsahu prác a oprave mimoriadne vzácných pamiatok sa to odhaduje ťažko. Stretnúť nás môže čokoľvek,“ dodáva Plekanec.

K rozsiahlym rekonštrukčným prácam by sa v budúcnosti mali pridať aj archeológovia, ktorí objavili pod dlážkou spodného kostola pozostatky ďalšej architektúry. Údajne by mohlo ísť o známy, no doposiaľ neobjavený Pribinov kostolík.

van

PRAVDA, 18.8.2007

V kňazskom seminári v Badíne sa stretli českí a slovenskí kresťanskí pedagógovia

Výchova mladej generácie je ústrednou témou konferencie, ktorá sa v utorok začala v kňazskom seminári v Badíne pri Banskej Bystrici. Stretli sa na nej slovenskí a českí kresťanskí pedagógovia.

„Deti sú zrkadlom svojich rodičov a odrazom klímy školy, ktorú navštevujú,“ skonštatovali kresťanskí pedagógovia, ktorí pôsobia na štátnych, súkromných a cirkevných školách na Slovensku i v Čechách.

Jana Brázdilová, riaditeľka Die-

cézneho školského úradu, B. Bystrica: „Cieľom je zdefinovať tie problémy, ktoré doba prináša, ale zároveň aj hľadať nejaké riešenia.“

Dagmar Parohová, Praha: „U nás panuje väčšia bezradnosť v tomto ohľade a vo výchove a rozpade rodín a hodnôt.“

Slovenskí a českí kresťanskí pedagógovia poukázali na rozdielne podmienky vo vzdelávaní a výchove, ale aj na spoločný cieľ, vychovať dobrých ľudí. STV2, 21.8.2007

Prvý výchovný videoklip v Saudskej Arábii

Saudská Arábia má svoj prvý hudobný klip v histórii. Je to síce pokrok, ale stále opatrný. V klípe sa totiž v súlade s ideológiou kráľovstva spieva o tom, že „spofahnúť sa môžeš len na Boha“.

Na rozdiel od odvážnych produkcií z liberálnejších krajín arabského sveta je skromný a hlavná ženská hrdinka v ňom vystupuje zahalená.

Klip už predviedli saudska-arabskému publiku. Tento týždeň by ho malo odvysielat' 30 arabských satelitných televízií. Reakcie boli zatiaľ len pozitívne. „Ľudia neprestávali tlieskať. Niektorí mali v očiach slzy,“ povedal AP režisér klipu, tridsaťročný Kaswara Chatíb. Klip s názvom Malak Ghair Allah musel samozrejme prejsť schvalovacím procesom, čo bolo pomerne náročné, pretože viacerí duchovní lídri považujú hudbu za neislamskú a zakazujú jej produkciu na verejných miestach.

Boh nám odpustí

Napokon však zrejme prevážilo to, že klip ma takpovediac výchovný charakter a náboženské poslanstvo. Rozpráva príbeh úspešného mladého muža, ktorý sa správal zhýralo a odmietal sa podrobiť moslimskému spôsobu života. Bral drogy, nemodlil sa, flirtoval s inými ženami, hoci bol zasnúbený. Potom sa mu zrazu prestalo dariť - mal problémy v práci, opustila ho snúbenica až nakoniec havaroval. Až vtedy sa spamätal a začal žiť ako dobrý moslim. Zrazu mal všetky úspechy späť.

„Video má takéto poslanstvo: nevzdávajte sa a nemyslite si, zhršiel som, pôjdem do pekla. Skôr si uvedomte, že Boh je vždy tu a pomôže vám,“ hovorí Chatíb o svojom diele.

Chatíb je vlastníkom reklamnej agentúry a s hudobnými videoklipmi má veľa skúseností. V Saudskej Arábii však nakrúcal po prvýkrát. Musel rešpektovať všetky prísne pravidlá púštného kráľovstva týkajúce sa postavenia žien. Napríklad hlavná hrdinka klipu musela mať súhlas od rodičov.

(mik)

SME, 20.8.2007

Cirkev nepovolila korunovať

Cirkev nepovolila reprodukciu obradu korunovácie v Dóme sv. Martina. Hovorí, že divadlo do chrámu nepatrí, na doterajšie ročníky len udeľovala výnimku.

Korunovačné slávnosti, populárne podujatie, na ktorom sa v Bratislave v minulých rokoch zúčastnilo stotisíc ľudí, budú tento rok vyzerat' inak.

Najväčšou zmenou bude korunovácia pod holým nebom na Hlavnom námestí. Cirkev totiž nepovolila obrad v Dóme sv. Martina, kde sa korunovácie aj historicky odohrávali.

„Je to smutné, ľudia si už na Dóm zvykli. Ale je to pre nás výzva,“ hovorí Miroslav Vetrík z občianskeho združenia Korunovačná Bratislava. To slávnosti organizuje.

Falošní biskupi s cigaretou

S arcibiskupským úradom sa združenie nezhodlo napriek tomu, že v minulosti slávnosti štyrikrát v Dóme povolil.

„V Dóme sa bude v tom čase demontovať starý organ a kým rekonštrukciu pamiatkari povolili, dostali sme sa do časového sklzu. Bude preto pre nás dôležitý každý moment, aby to bolo čím skôr,“ povedal Tibor Hajdu, hovorca arcibiskupského úradu.

Cirkvi sa však nepáči samotné „predstavenie“. „Od prvého ročníka to tak bolo, ale vždy sme to nakoniec umožnili a udeľili výnimku s tým, že už ďalší rok ju neudelíme.“ Hajdu tiež hovorí, že úrad mal negatívne ohlasy, napríklad herci v biskupskom rúchu pri chráme fajčili a prechádzali sa. To však neskôr organizátori odstránili. „Je to predsa divadlo a Dóm na také niečo

nie je vhodný,“ povedal Hajdu.

Vetrík však hovorí, že organizátori sa prísne držia histórie a cieľom je priblížiť ľuďom, ako korunovácia skutočne vyzerala. „A ten obrad vytvorila samotná cirkev.“ Tento rok bude dokonca celý v latinčine.

Na námestí je viac miesta

V konečnom dôsledku však korunovácia bude prístupnejšia širokým masám. Na Hlavné námestie sa zmesť viac divákov ako do Dómu sv. Martina. Bude tu tisíc stoličiek, za sedenie sa bude platiť 490 korún za dospelého a 250 za dieťa. Stojaci diváci nebudú platiť.

Program sa však oproti iným ročníkom skrátil. Samotná korunovácia bude v sobotu od 10.30, o 11.30 bude pol hodinu tiecť víno z Vtáčej fontány na Ventúrskej ulici, potom prejde sprievod na Tyršovo nábrevie, kde bude veselica. Tu bude aj rytiersky turnaj o 16.00. Nebude chýbať ani klasický koncert, bude v Dóme v sobotu o 20.00, hrať sa bude Hummelova Missa solemnna na dobových nástrojoch. Na korunováci by sa mal zúčastniť aj Otto von Habsburg, ktorý bol ako štvorročný na korunováci svojho otca Karola za uhorského kráľa v Budapešti v roku 1916.

Staré Mesto nakoniec na slávnosti prispelo sumou stotisíc korún, aj preto budú menej honosné ako po iné roky. Minulý rok za starostovania Petra Čiernika šlo na podujatie vyše dvoch miliónov. Tento rok si to však samospráva podľa hovorkyne miestneho úradu Aleny Kopřivovej nemôže dovoliť.

**Dorota Kráková
SME, 20.8.2007**

Svätá rodina na sviečke?

Záhľadný obraz

BRATISLAVA - „Vzniklo to úplnou náhodou. Bol som s kamarátom v byte a tak trochu som sa nudil. Kamarát sa predtým rozišiel s priateľkou. Zobral som si nožik s tým, že vystrúham sviečku do nejakého tvaru.

Urobil som však len pár ťahov a vznikol tento tvar.

Veľmi nás to prekvapilo.

Ten obraz je tajomný. Nám to okamžite pripomenulo svätú rodinu,“ povedal Michal Vavrušek (18). Čo si o tom myslí hovorca Konferencie biskupov Slovenska?

„Takéto záležitosti nie sú v našej kompetencii,“ uzavrel Jozef Kováčik.

**(red)
Nový čas, 19.8.2007**

Organ z Dómu presunú do Žiliny

BRATISLAVA (mj) - Historický organ z Dómu sv. Martina v Bratislave si nájde nový domov v Žiline. Vyše storočné dielo sa rozhodla cirkev presunúť do Kostola Sedembolestnej Panny Márie v Žiline-Vlčinciach. Príprava na vystaňovanie organu, ktoré má trvať niekoľko dní, sa začne po 24. auguste.

Nástroj sa ešte pred premiestnením do Žiliny zrekonštruuje. Podľa Stanislava Šurina, ktorý pri výmene zastupuje Bratislavsko-trnavskú arcidiecézu, náklady a trvanie reštaurovania a prípadných opráv nástroja závisia od stavu jeho súčastí. K niektorým sa totiž dostanú až po jeho úplnom rozobratí.

Organ opraví reštaurátor Vladimír Gazdík. V žilinskom kostole by mal hrať najneskôr 31. decembra 2010. V súčasnosti sa ešte rieši povolenie na „premiestnenie nástroja do Žiliny.“

Nový organ pre bratislavský dóm ručne vyrába majster Gerald Woehl z nemeckého mesta Marburg. Jeho firmu vybrali spomedzi ďalších piatich zahraničných spoločností. Podľa Šurina sú Woehlove organy cenené po celom svete. „Podstatná časť nového organu je hotová a je pripravený na to, aby sa mohol začať stavať v Dóme,“ povedal agentúre SITA koncertný organista Šurin.

Predbežné analýzy hovoria, že nový organ by mal stáť približne milión eur, teda vyše 33 miliónov korún. Financujú ho zo zdrojov Rímskokatolíckej cirkvi, ale aj zo sponzorských darov prostredníctvom nadácie Laudate Dominum, zriadennej na tento účel.

„Jeho výstavba neovplyvní bohoslužby a nemala by ani nepriaznivo vplyvať na pohyb turistov,“ ubezpečil Šurin. **PRAVDA, 21.8.2007**

Dostal kimono

RÍM - Pápež Benedikt XVI. dostal elegantné čierne kimono ako dar od 45 žien z japonského združenia Kultúra kimona, ktoré mu odovzdali dnes vo Vatikáne na generálnej audiencii.

Nový čas, 23.8.2007

Pomoc pre zúfalé Peru po ničivom zemetrasení

Ničivé zemetrasenie v Peru pripravilo o život najmenej 503 osôb, pričom konečný počet obetí môže vzrásť, uviedli včera predstavitelia civilnej obrany. Zranených je okolo 1600 osôb. Záchranné operácie sú ukončené, dôraz sa teraz kladie na humanitárnu pomoc. Do Peru smeruje pomoc z Mexika, Argentíny, Španielska a Brazílie. Posilnené sú aj bezpečnostné hliadky zamerané proti zlodejom. Väčšina obetí pochádza z mesta Pisco, 240 kilometrov južne od metropoly Lima. V Piscu zahynulo 308 osôb, z ktorých 160 našlo smrť v kostole, ktorý sa zrútil počas omše. Vyše 1000 vojakov a policajtov hliadkuje v uliciach tohto najviac poškodeného mesta, kde otrasy zničili 70 percent domov. Šíreniu epidémií medzi obeťami zemetrasenia sa pokúša zabrániť okolo 1500 zdravotných pracovníkov. Po zemetrasení o sile 8, 0 stupňa na Richterovej stupnici seizmológovia zaznamenali vyše 480 následných otrasov. Vatikán včera informoval, že daruje Peru, ktoré minulý týždeň postihlo ničivé zemetrasenie, 200 tisíc dolárov. „Týmto gestom chce Jeho Svätosť vyjadriť obavy cirkvi o tých, ktorí stratili svojich blízkych a majetok, „ uvádza Vatikán vo svojom vyhlásení. Svätá stolica často daruje peniaze obeťam prírodných pohrôm. Pápež Benedikt XVI. vyzval veriacich a kresťanské charitatívne organizácie na spoluprácu v prospech obeť zemetrasenia.

Šport, 21.8.2007

V Poľsku zatkli podozrivých zo šírenia detskej pornografie

Veľký zásah proti pedofilom urobila dnes aj poľská polícia. V spolupráci s Interpolom zatkla 48 osôb, podozrivých zo šírenia detského pornografického materiálu. Okrem učiteľov a podnikateľov boli medzi nimi aj kňazi.

TV JOJ, 21.8.2007

Zachraňujú vzácne fresky

V ranno-gotickom kostolíku v Rimavskom Brezove na juhu stredného Slovenska reštaurátori zachraňujú 700 ročné fresky. Celkové náklady na opravu unikátnej stavby dosiahnu 2 milióny korún.

Nástenné maľby zo 14. storočia znázorňujú ojedinelé biblické výjavy zo života Panny Márie. Po nie veľmi úspešnej obnove v 19. storočí reštaurátori teraz odhaľujú a obnovujú pôvodné fresky.

Miroslav Janšto, reštaurátor: „To sú neznámi maliari, ktorí viac-menej boli ako kočovní. Maľovali podľa predlôh stredovekých, grafických, ktoré si so sebou priniesli od starých talianskych majstrov.“

Zaujímavé objavy čakali reštaurátorov po odkrytí pôvodnej podlahy.

Miroslav Janšto, reštaurátor: „To sú tie konsegráčne kríže, ktoré

nám vychádzajú spod tej stredovekej maľby, to je vlastne dôkaz, že ten kostolík bol postavený skôr.“

Obnova fresiek sa začala pred dvomi rokmi, keď evanjelická cirkev získala z grantov 950 tisíc korún. Na celkové dokončenie potrebujú ešte viac ako milión.

Janka Miháliková, fararka v Rimavskom Brezove: „Na reštaurovanie fresiek potrebujeme ešte okolo 700, 850 tisíc a na dokončenie reštaurovanie oltára okolo 400 tisíc korún. My musíme urobiť aj to jedno s druhým aj odvodnenie kostola.“

Ak sa podarí získať potrebné peniaze, reštaurátorské práce by mali byť dokončené koncom tohto roka. Kostol bude verejnosti sprístupnený až budúci rok v lete. **Beáta Kováčová**

Markíza, 17:00, 20.8.2007

Sexuálna výchova

Do základných škôl sa možno dostane prvá učebnica o sexuálnej výchove. Spoločnosť pre plánované rodičovstvo dnes požiadala rezort školstva o jej schválenie. Materiál je však trňom v oku katolíckej cirkvi.

Sexuálna výchova sa povinne vyučuje od 98. roku a to pod hlavičkou výchova k manželstvu a rodičovstvu. V praxi sú však učitelia nútení improvizovať.

Telefonuje Lenka Rovňanová, učiteľka, spoluautorka „Metodiky pre sex. výchovu: „Doteraz nemali ucelený materiál, s ktorým by mohli pracovať nielen oni sami, aby získali nejakú tú odbornú kompetenciu, ale aby vedeli primerané informácie odovzdať aj deťom.“

No a práve tento motív stojí v pozadí nových učebných materiálov, ktoré sú prierezom cez desať kľúčových tém. Od dospievania, cez antikoncepciu až po sexuálne násilie či rovnosť pohlaví. Cirkev sa stavia proti.

Metodiky pre sexuálnu výchovu (kapitoly)

- dospievanie
- partnerský vzťah
- pohlavné orgány

- sexualita
- antikoncepcia
- sexuálna orientácia
- pohlavné choroby
- sexuálne násilie
- rodové stereotypy
- reprodukčné zdravie a práva

Telefonuje Jozef Kováčik, hovorca KBS: „My hovoríme, že je dôležitá výchova k sexualite, ale v kontexte aj morálnych hodnôt a to sa nám nezdá, že táto akási príručka prináša.“

Oľga Pietruchová, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo: „Myslím si, že len dostatočné vedomosti môžu mladých ľudí dostatočne pripraviť na zodpovedný sexuálny život.“

Spor by mal čiastočne zažehnať rezort školstva, od ktorého chcú autori príručky oficiálne odporúčanie na jej šírenie.

Július Hauser, Štátny pedagogický ústav: „Ja vítam túto iniciatívu a budeme sa snažiť nejaké trecie plochy odstrániť.“

Ministerstvo školstva nevedelo odhadnúť kedy o spomínanej učebnici rozhodne. Aj bez jeho pečiatky však materiál bude voľne dostupný a samotní učitelia sa rozhodnú či po ňom pri výučbe siahnu. **Renáta Goldírová**

TV Markíza, 21.8.2007

Chutný recept proti vráskam

SKVELÉ! Namiesto krému bude me proti vráskam možno už čoskoro používať pizzu. Ešte lepšie je, že si ju netreba dávať na tvár, ale pekne-krásne zjesť.

V Taliansku sa totiž začal predávať nový druh pizze, ktorú nazvali Primula.

V čom je iná ako obyčajná pizza? Jej cesto obsahuje trikrát viac celozrnnnej múky, a teda aj trikrát viac vlákniny, železa a horčíka. Aj

zelenina, ktorou pizzu obkladajú, bola zvolená podľa antioxidačných účinkov. Nechýbajú na nej rajčiny a cesnak, ale ani špenát, mrkva, bazalka a huby.

Autorom Primuly, označovanej aj ako „pizza proti vráskam“, je biochemik z neapolskej univerzity Eugenio Luigi Iorio. Túto úžasnú pizzu si údajne pochvaloval aj pápež Benedikt XVI. (db)

Plus jeden deň, 22.8.2007

Valentovič siaha na svedomie

Ministerstvo zdravotníctva sa rozhodlo zrušiť v zákone o zdravotnej starostlivosti výhradu vo svedomí, ktorú si mohli zdravotníci uplatňovať pri potratoch, sterilizácii či asistovanej reprodukcii. Navrhuje to v novele zákona. Prečo je takáto zmena potrebná, rezort nevie vysvetliť.

Ministerstvo neodpovedalo, prečo navrhuje výhradu vo svedomí zrušiť. Lekári hovoria, že sa bude aj tak uplatňovať, len bez oporyv zákone.

Hovorkyňa Silvia Balázsová povedala, že stále sa vyhodnocujú pripomienky a zrušenie nie je definitívne. „Množstvo pripomienok je za zachovanie pôvodnej dikcie a na druhej strane je ich veľa za vypustenie tejto formulácie.“

Nerešpektujú sa hodnoty

Výhradu svedomia presadili do zákona o zdravotnej starostlivosti v roku 2004 kresťanskí demokrati. Slúžiť má ako ochrana pre lekárov a zdravotnícky personál, ktorí nechcú robiť zákroky ako potrat.

„Je to typické pre túto vládu. Vracat' sa dozadu a nerešpektovať žiadne hodnoty,“ tvrdí podpredsedníčka KDH Mária Sabolová. Lekári, ktorí si uplatňujú výhradu vo svedomí, aj tak podľa nej takéto úkony nebudú robiť. „Musíme však pripraviť legislatívu tak, aby aj takýto človek mal oporu v zákone.“

„Toto pre mňa problém nie je,“ povedal podpredseda HZDS Milan Urbáni. Doterajšia úprava zákona

podľa neho nikomu neprekážala. „Zdravotníctvo má tisíc ďalších problémov, ktoré by malo ministerstvo riešiť.“

Za absurdný považuje ministerský návrh Tomáš Szalay z Health Policy Institute. Valentovič len zbytočne dráždi časť populácie, pre ktorú je uplatnenie výhrady vo svedomí hodnota. „Ak pripustíme, že časť populácie môže mať aj iné hodnoty a príliš to nezasahuje do našich slobôd, tak nevidím dôvod, aby sme im to nedovolili.“

Pre lekárov sa nič nemení

Szalay hovorí, že lekári, ktorí tieto zákroky nebudú chcieť robiť, ich ani robiť nebudú. „Život si cestu nájde, akurát zákon na to nebude reflektovať, a to sa mi zdá scestné.“

Pre lekárov sa nič nemení, hovorí prednosta gynekologickej kliniky petržalskej Nemocnice sv. Cyrila a Metoda Miroslav Borovský.

„Zakazuje sa len vyhlásiť výhradu vo svedomí pre celé nemocnice, a to je správne.“ Sú totiž oddelenia, kde primár pre svoje presvedčenie zakázal interrupcie všetkým.

Lekári sa podľa Borovského dokážu dohodnúť s primármi aj keď sa zákon zmení. Neobáva sa, že budú nútení potraty vykonávať. „Ktorý primár by niekoho do tohto nútil?“

Vojtech Koleják, ktorý šéfuje nemocnici v Trstenej, obavy zo zmeny má. Interrupcie tam nerobia už niekoľko rokov, lekári to odmiet-

Problém spôsobu

Stĺpček Mariána Leška

Ústava zaručuje každému slobodu svedomia.

Pred dvoma rokmi sa tu malo právo na uplatnenie výhrady svedomia dokonca kodifikovať. Problém bol v tom, že nie zákonom, ale zmluvou s Vatikánom a dohodami s ostatnými cirkvami. Pretože tento štát má v ústave tiež napísané, že sa „neviaže na nijakú ideológiu ani náboženstvo“, napokon z toho nič nebolo.

Teraz chce ministerstvo zdravotníctva dosiahnuť, aby každé gynekologicko-pôrodnické pracovisko muselo vykonávať umelé prerušenie tehotenstva. Preto presadzuje, aby sa zo zákona vypustilo ustanovenie, podľa ktorého to mohli poskytovatelia starostlivosti odmietnuť, ak tomu „bráni osobné presvedčenie zdravotníckeho pracovníka, ktorý má zdravotnú starostlivosť poskytovať“.

Problém nie je v tom, že ministerstvo chce uložiť zdravotníckym pracoviskám povinnosť, ale v spôsobe, aký si zvolilo. Ukladá zariadeniam povinnosť tým, že zdravotníkov pripraví o ich zákonné právo. Lenže toto právo im patrí, lebo ústava zaručuje slobodu svedomia každému. SME, 23.8.2007

li. „Ak tento návrh prejde, bude ma to veľmi mrziť. Keď sme si vedeli uplatniť výhradu za socializmu, nevidím dôvod, prečo by sme si ju nevedeli uplatniť teraz.“

Ministerstvo tvrdí, že nemocnice môžu požiadať svojho zriaďovateľa, aby im zrušil povolenie na sporné výkony. Koleják povedal, že ak to tak naozaj prejde, vyšší územný celok o to požiada.

Novela by mohla skomplikovať situáciu aj pre Fakultnú nemocnicu v Bratislave. Pod ňu spadajú štyri nemocnice, pričom umelé prerušenie tehotenstva robia len na jednej na Kramároch. Tam sú na interrupcie najlepšie organizačne pripravení, a preto podľa vedenia nemocnice o zmene ani neuvažujú.

Veronika Šutková, SME, 23.8.2007

Rodina sv. Vincenta de Paul

Na Slovensku nie je núdza o inštitúcie a komunity, ktoré sa zaoberajú starostlivosťou o chudobných, chorých, či sociálne odkázaných. Mnohé z nich sú súčasťou cirkevných organizácií a spoločenstiev a tie sa usilujú neuspokojovať iba ich hmotné, ale aj duchovné potreby. Jednou z takýchto inštitúcií je aj Rodina sv. Vincenta de Paul.

Vincenínska rodina má niekoľko vetiev. Hovorí páter Kristián Libant.

„Vincenínska rodina, je to naša misijná Spoločnosť sv. Vincenta de Paul. Sú to dcéry kresťanskej lásky, spolky kresťanskej lásky, združenie mariánskej mládeže, ktoré má najväčšiu členskú základňu.“

Všetky tieto časti vincenínskej rodiny spája dôležité puto. „Typická vincenínska spiritualita je služba chudobným. Nazvali sv. Vincenta ako mistik činu.“

Aj vďaka tejto charizme je rodina sv. Vincenta veľmi rozšírená a to aj na Slovensku. „Dielo sv. Vincenta je veľmi, veľmi rozšírené vo svete. Na Slovensku veľmi rozšírené sú práve cez sestry vinceninky.“

Podľa slov Petry Bajnuhovej zo spolku sv. Vincenta projektov i chudobných majú dosť. „Chceme byť všade tam, kde sú chudobní. V Bratislave stavíme Dom nádeje. To je vlastne dom, ktorý by mal slúžiť pre deti, ktoré vyšli z detských domovov. Takisto by mal slúžiť pre anonymných alkoholikov, alebo teda tých, ktorí sa rozhodli nebrať žiadne drogy. Takisto máme v Šuranoch napríklad dom pre bezdomovcov.“

Vincenínskej rodine plány do budúcnosti nechýbajú. Aj také, ktoré presahujú hranice Slovenska. V najbližšom období chystajú týždeň boja proti hlasu.

Miroslav Lyko
Rádio Lumen, 17:30, 23.8.2007

Moslim Ribéry na katolíckom kostole

MNÍCHOV - Zažili šok! Katolícki veriaci v nemeckom Mníchove neverili vlastným očiam, keď pri príchode do kostola Theatinerkirche narazili na jeho priečelí na obrí obraz s podobizňou francúzskeho futbalistu Francka Ribéryho v hermelínovom plášti bývalého bavorského kráľa Ľudovíta II. Superhviezda Bayernu je totiž moslimského vyznania!

Pútavá reklama spoločnosti Niké je napriek tomu najväčšou atrakciou Mníchova.

Ribéry má v ruke namiesto meča rohový zástavku.

Okoloídúcim udrie do očí nápis: „Bavorsko má opäť svojho kráľa. „ Pokiaľ Ribéry dovedie Bayern k titulu, stane sa tak miestnym kráľom - ale futbalovým. (mib, int)

Nový čas, 23.8.2007

Čo sme stratili pri Moháči

„Aj viac sme stratili pri Moháči...“ povzdychnú si občas Maďari, keď sa im stane niečo nepríjemné a chcú to čo najskôr zažehnať. Toto úslovie by sme však mohli pokojne používať i my Slováci, veď dôsledky katastrofálnej porážky uhorských vojsk pri juhomaďarskej obci Moháč 29. augusta 1526 výrazne a na dlhé obdobie ovplyvnili i územie dnešného Slovenska.

Moháčska hanba je o to väčšia, že Turci sa po rýchlom víťazstve domnievali, že porazili len predvoj hlavného vojska a na rozhodujúcu konfrontáciu čakali celý zvyšok dňa. Až potom si uvedomili, že vlastne rozprášili celú uhorskú armádu, i to, že pri potupnom úteku z bojiska zahynul aj kráľ Ľudovít II. Jagelovský, keď v močaristom teréne padol za koňa a utopil sa. Uhorsko doplatilo na nejednotnosť a vierolomnosť šľachty, ktorá sa starala len o vlastné záujmy a necítila potrebu pomáhať kráľovi brániť vlasť pred osmanskou hrozbou.

Našli sa však i hrdinovia, ktorí si uvedomovali nebezpečenstvo expan-

dujúceho islamu. Jedným z nich bol františkánsky mních, pápežský nuncijs a arcibiskup Pavol Tomori. Na protitureckých bojoch sa zúčastňoval ešte na Balkáne a jeho jednotky boli často úspešné. Videl však, že obrovskú osmanskú armádu nebude ľahké zastaviť. Viackrát preto apeloval na kráľa, vojvodcov a šľachticov, aby sa tvárou v tvár tejto hrozbe zjednotili. Neúspešne. Bol z toho natoľko znechutený, že chcel ukončiť vojenskú dráhu. Volanie povinnosti však bolo silnejšie, a tak pri Moháči stál Tomori na čele uhorského vojska ako jeho hlavný veliteľ. Na začiatku správne odhadol situáciu a útok jeho pravého krídla zahnal predvoj Osmanov na útek. No potom sa postupujúca uhorská jazda dostala do sústredenej paľby tureckého delostrelectva. Nápor ochabol a Osmani prešli do protiútok, korunovaného víťazstvom. Tomori v bitke padol, okrem neho ďalší cirkevní hodnostári, a asi 500 uhorských šľachticov.

Roman Moravčík
HN, 24.8.2007

Veriaci ho za patróna nechcú!

SPIŠSKÁ NOVÁ VES - Moderátor Rast'ho Žitný (30) sa vždy hlásil k viere, no odkedy sa na verejnosti pretriasa jeho rozvod, nie je už medzi veriacimi taký obľúbený. Niektorí dokonca nechcú mlčať a dávajú mu to otvorene najavo!

Pre jeho dobrú povest' a náboženské presvedčenie oslovila

prednádavnom Rast'a Žitného Slovenská katolícka charita. Vybrali si ho ako jednu z mediálne známych tvári kampane pre zbierku na pomoc matkám v núdzi a dostal na starosť Dom Caritas sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi.

Rast' sa mal vďaka svojej popularite pričiniť o propagáciu ústavu a tiež podporovať finančné zbierky. No po zverejnení jeho chystaného rozvodu nastali problémy. Keďže cirkev rozvody zásadne

odmieta, Žitný sa dostal do nemilosti veriacich.

„Prečo by práve nás mal zastupovať taký človek? Veď je to porušenie sľubu, ktorý dal pred Bohom, „ povedal nám zdroj blízky spomínanému zariadeniu a zdôraznil, že „už sme sa postarali, aby sa o tom dozvedeli na patričných miestach“. Markizácky moderátor sa tak po rozpade manželstva bude musieť vyrovnáť aj s tvrdou kritikou katolíckej obce. (eo), Nový čas, 24.8.2007